

บันทึก

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด
ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐
(กรณีการรับโอนมรดกอาวุธปืน)

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือที่ มท.๐๕๑๕/๕๑๕๔ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๑๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทหหรือปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๖๔ ซึ่งเจ้าหน้าที่มีความเห็นเป็นสองฝ่าย คือ ฝ่ายแรกมีความเห็นว่า เมื่อเจ้าของอาวุธปืนถึงแก่กรรม และไม่มีคำสั่งศาลให้ผู้ใดเป็นผู้จัดการมรดกหรือไม่มีพินัยกรรม ทายาทของผู้ตายเท่านั้นเป็นผู้มีสิทธิรับโอนมรดกอาวุธปืนได้ เพราะพระราชบัญญัติอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๖๔ วรรคสาม บัญญัติให้เป็นสิทธิของทายาทโดยเฉพาะ ไม่มีข้อความใดที่ระบุให้ผู้อื่นซึ่งมิใช่ทายาทขอรับโอนมรดกอาวุธปืนได้ ฉะนั้น จึงต้องให้ทายาทของผู้รับโอนอนุญาต ซึ่งถึงแก่กรรมรับโอนไว้ก่อน ส่วนทายาทซึ่งรับโอนไปแล้วจะโอนให้ใครต่อไปในภายหลังก็ย่อมจะกระทำได้ แต่อีกฝ่ายหนึ่งมีความเห็นว่า ถ้าทายาทยอมสละสิทธิและไม่คัดค้าน ทายาทผู้รับมรดกอาวุธปืนนั้นจะโอนให้ผู้อื่นรับมรดกอาวุธปืนแทนไปก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้ทายาทรับโอนก่อนเสมอไป เช่น ในกรณีที่ผู้มีสิทธิรับมรดกขาดคุณสมบัติในอันที่จะได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืน มาตรา ๖๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้เป็นอำนาจของนายทะเบียนท้องที่ที่จะจัดการเกี่ยวกับอาวุธปืนอันเป็นทรัพย์สินมรดกได้ โดยสั่งให้จัดการจำหน่าย หรือมิฉะนั้นก็จัดการขายทอดตลาดแล้วนำเงินจำนวนสุทธิที่ขายได้มอบให้ผู้มีสิทธิรับไป เมื่อความเห็นทั้งสองฝ่ายขัดแย้งกันอยู่ จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นด้วย นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวข้างต้น โดยฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทยด้วยแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนตาย อาวุธปืนของผู้ตายย่อมเป็นทรัพย์สินมรดกตกทอดแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๙๙ วรรคหนึ่ง^๑ กรรมสิทธิ์ในอาวุธปืนนั้นตกแก่ทายาทในทันทีที่เจ้ามรดกตาย

(๒) เมื่อทายาทเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์อาวุธปืนดังกล่าวแล้ว ถ้าผู้จัดการมรดกหรือทายาทในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดกประสงค์จะขอใบอนุญาตใหม่ จะต้องดำเนินการขอ

^๑ มาตรา ๑๕๙๙ เมื่อบุคคลใดตาย มรดกของบุคคลนั้นตกทอดแก่ทายาท

ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯลฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๖๔ วรรคสาม^๒ แต่ถ้าไม่ประสงค์จะขอใบอนุญาตใหม่ ก็ชอบที่จะทำได้ เพราะไม่มีบทบัญญัติมาตราใดของกฎหมายบังคับให้ต้องทำเช่นนั้น

(๓) นอกจากจะขอใบอนุญาตสำหรับอาวุธปืนนั้นแล้ว ถ้าผู้จัดการมรดกหรือทายาทในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดกประสงค์จะจำหน่ายอาวุธปืนดังกล่าว ก็ชอบที่จะทำได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๑๙^๓ หรือมาตรา ๑๓๓๖^๔ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ โดยไม่จำเป็นต้องขอใบอนุญาตเสียขึ้นหนึ่งก่อนที่จะโอนให้แก่ผู้อื่นต่อไป แต่การโอนอาวุธปืนให้แก่ผู้อื่นจะต้องอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯลฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๕๙^๕

(๔) ถึงแม้ว่า ผู้จัดการมรดกหรือทายาทในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดกจะยอมสละสิทธิในอาวุธปืนนี้ ผู้อื่นก็ไม่มีสิทธิขอใบอนุญาตใหม่สำหรับอาวุธปืนดังกล่าวตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯลฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๖๔ วรรคสาม เพราะเป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิเฉพาะผู้จัดการมรดกและทายาทเท่านั้น

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภาพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๑๒

^๒ มาตรา ๖๔ ฯลฯ ฯลฯ

ภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย หรือถ้ามีข้อโต้แย้งถึงเรื่องสิทธิของทายาทนับแต่วันที่ข้อโต้แย้งนั้นถึงที่สุด ผู้จัดการมรดกหรือทายาทในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดกอาจขอใบอนุญาตใหม่ได้ เมื่อนายทะเบียนได้ออกใบอนุญาตให้แล้ว ให้มอบอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดนั้นแก่ผู้รับใบอนุญาตใหม่ ถ้าไม่ออกใบอนุญาตให้ใหม่ ก็ให้แจ้งความให้ผู้ขอทราบและสั่งให้จัดการจำหน่ายสิ่งเหล่านั้นภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันรับคำสั่ง มิฉะนั้นให้นายทะเบียนท้องที่มีอำนาจจัดการขายทอดตลาดสิ่งเหล่านั้น ได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้ส่งมอบแก่ผู้มีสิทธิ

^๓ มาตรา ๑๗๑๙ ผู้จัดการมรดกมีสิทธิและหน้าที่ที่จะทำการอันจำเป็น เพื่อให้การเป็นไปตามคำสั่งเจ้าชดหรือโดยปริยายแห่งพินัยกรรม และเพื่อจัดการมรดกโดยทั่วไป หรือเพื่อแบ่งทรัพย์สินมรดก

^๔ มาตรา ๑๓๓๖ ภายในบังคับแห่งกฎหมาย เจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิใช้สอยและจำหน่ายทรัพย์สินของตนและได้ซึ่งดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้น กับทั้งมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนจากบุคคลผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้ และมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

^๕ มาตรา ๕๙ ห้ามมิให้โอนอาวุธปืน เครื่องกระสุน หรือวัตถุระเบิดให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต